

AYAKKABI MODELİSTİ

TANIM

Teknolojik gelişmelere ve günün modasına uygun olarak üretilmesi düşünülen ayakkabının elde veya bilgisayarda modelini çizen, şablon hazırlayan, numune dikimini sağlayan ve geliştiren, üretimde kullanılacak malzemelerin kontrollerini yapan ve hataların giderilmesini sağlayan kişidir.

A-GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Moda ile ilgili yerli ve yabancı TV, dergi, broşür vb. yazılı ve görsel yayınları takip eder ve model geliştirir,
- Kullanılacak üretim teknolojisini dikkate alarak üretilecek ayakkabının elde veya bilgisayarda çizimini yapar,
- Üretilcek ayakkabının modelini kalıp üzerine çizer ve ıstampalarını hazırlar,
- Ayakkabı üretiminde kullanılacak kalıpların modele uygun üretilmesi için kalıp üreticisi ile işbirliği yapar,
- Üretilcek ayakkabı malzemelerinin alınmasında orijinal model tasarımına uygun olabilmesi için satın alma bölümü çalışanlarıyla işbirliği yapar.
- Farklı model ve tekniklerle ıstampalar çıkarır,
- Numune dikimini takip eder,
- Kalite kontrol yapar.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Bilgisayar, CAD-CAM (bilgisayar destekli tasarım ve bilgisayar destekli üretim) programları,
- Çizim masası,
- Moda ve tasarımla ilgili kitap, dergi, broşür,
- Montaj makinesi, şekillendirme makinesi, ilaç ısıtma fırını, kalıp çıkarma makinesi, ökçe çakma makinesi, saraç makinesi,
- Saya kesim bıçakları, makas, yapıştırıcı, deri dikiş makineleri, deri traşlama makinesi, taban monte ve sıkma presleri, masat, ege, çekik, örs, danalya, kerpeten, zımba, kanca.

AYAKKABI MODELİSTİ

B-MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

- Ayakkabı Modelisti olmak isteyenlerin;
- Moda ve teknolojiyi yakından izleyen,
 - Estetik görüş sahibi ve yenilikçi,
 - Araştırmacı, yaratıcı,
 - Renkleri ayırt edebilen,
 - Ayrıntıyı algılayabilen
 - Sabırlı, başkalarını ikna edebilme özelliğine sahip,
 - Dikkatli ve işine özen gösteren,
 - Ekip çalışmasına yatkın,
 - Makine ve malzeme ile çalışmaktan hoşlanan kişiler olmaları gerekir.

C-ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Genellikle büro veya atölye gibi kapalı ortamlarda oturarak çalışırlar. Çalışırken işverenler, sayacılar, montajcılar, dikişçiler, kesiciler ve meslektaşları ile iletişim halindedirler. Yapılan iş makinelerle çalışmayı gerektirmektedir. Üretim yerlerindeki kimyasal maddelerin bulunduğu alanlarda koku ve gürültüye maruz kalabilirler. Önlem alınmazsa bu durum solunum, işitme ve cilt hastalıklarına neden olabilir. Çalışma ortamlarında yapıştırıcı ve katı sentetik mamuller kullanıldığından, çalışanların gerekli iş güvenliği önlemlerini almaları gerekmektedir.

AYAKKABI MODELİSTİ

D-MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN
VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinin Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi alanı “Ayakkabı Modelistliği” dalında kalfalık ve ustalık eğitimleri verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE
GİRİŞ KOŞULLARI

- Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;
- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
 - Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
 - 14 yaşını doldurmuş olmak,
 - Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ
VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN
BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

AYAKKABI MODELİSTİ

E-ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Ayakkabı Modelistlerinin iş bulma olanakları özel sektörde oldukça yüksektir. Kamuda özelleşme nedeniyle çalışmak zorlaşmış ise de özel sektör ayakkabı imalathane ve işletmelerinin üretim ve ARGE kısımlarında, ihracat yapan firmalarda veya bunların büro ve atölyelerinde, ayakkabı yan sanayi fabrikalarında, deri aksesuar üretim işletmelerinde, moda ve tasarım merkezlerinde, şirketlerin pazarlama bölümleri vb. yerlerde iş bulabilirler.

Model tasarımı, geliştirme örnek üretim ünitelerinde teknik eleman olarak çalışabilirler. Edindikleri bilgi ve becerileri, ayakkabı üreten fabrika ve atölyelerde veya giyim sektöründe çalışarak uygularlar, bazen de edindikleri bilgileri stilist veya konfeksiyon moda tasarımcıları ile paylaşırlar, yeni moda ürünlerin oluşumunda önderlik ederler.

F- EĞİTİM SÜRECİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Kamu sektöründe istihdam edilenler tabi olunan mevzuata göre maaş alırlar.

Özel sektörde çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

Kendi işyerini açanların ise oldukça yüksek gelir elde etmeleri mümkündür.

AYAKKABI MODELİSTİ

G-MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlara, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

İşe ilk başlanıldığında Ayakkabı Modelistleri tecrübeli meslektaşlarının gözetiminde çalışırlar. İşletmenin yapısına göre, işletme bünyesinde, hizmet-içi eğitim programlarına katılarak teknik bilgilerini arttırabilirler. İşletmelerde işe başlayanlar, belirli bir deneyimden sonra, işletmenin organizasyon yapısına bağlı olarak üretim ve model geliştirme şefi, kalite kontrol şefi, yönetici yardımcısı ve yönetici gibi görevlere gelebilirler.

BENZER MESLEKLER

- Moda Tasarımcısı,
- Stilist,
- Ayakkabı Teknisyeni,
- Deri Tekstil Tasarımcısı,
- Deri Aksesuarları Teknisyeni,
- Grafiker.

AYAKKABI MODELİSTİ

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- 3308 Sayılı Meslek Eğitimi Kanunu,
- Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği,
- İstanbul Küçükçekmece Halkalı Tasev Ayakkabı Meslek Lisesi Müdürlüğü
- Meslek elemanları ve öğretmenler,
- TC Milli Eğitim Bakanlığı “Ayakkabıcılık Meslek Dalı Eğitim Programı” 1993 ANKARA,
- TC Milli Eğitim Bakanlığı “Örgün ve Yaygın Mesleki Teknik Öğretim Kurumları Tanıtıcı El Kitabı” Nisan 1990 ANKARA,
- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü “Türk Meslekler Sözlüğü” 1983 ANKARA, yayın No:173,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.